

**UCHWAŁA NR 284/XV/2019
RADY MIASTA PŁOCKA**

z dnia 30 grudnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego Gminy-Miasto Płock na lata 2020 - 2023 w zakresie pomocy osobom z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 i pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, ze zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1309, poz. 1696 i poz. 1815) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, ze zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 oraz Dz. U. z 2019 r. poz. 1622 i poz. 1690) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Osłonowy Gminy-Miast Płock na lata 2020 – 2023 w zakresie pomocy osobom z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi, stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Płocka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Płocka

Artur Jaroszewski

Załącznik
do uchwały nr 284/XV/2019
Rady Miasta Płocka
z dnia 30 grudnia 2019 roku

Gmina-Miasto Płock
09-400 Płock, pl. Stary Rynek 1
tel. 24/ 364 55 55
www.plock.eu

**Program Ośłonowy Gminy-Miasto Płock
na lata 2020 – 2023
w zakresie pomocy osobom z chorobą Alzheimera
i innymi zaburzeniami otępiennymi**

Płock , grudzień 2019 roku

Miarą twojego człowieczeństwa jest wielkość twojej troski o drugiego człowieka.

ks. Mieczysław Maliński

Ponad 40 milionów ludzi na świecie żyje z chorobą Alzheimera. Średnio co 4 sekundy diagnozowany jest nowy przypadek choroby. Światowa Organizacja Zdrowia prognozuje, iż za 10 lat chorych będzie aż 65 milionów osób.

Choroba Alzheimera oraz inne zaburzenia otępienne dotykające przede wszystkim osób starszych stanowią poważne wyzwanie dla naszego systemu opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej. Dlatego – z myślą o tych osobach – powstał Program Osłony Gminy Miasta Płock na lata 2020 – 2023 w zakresie pomocy osobom z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi.

Chcemy wspierać mieszkańców naszego miasta, u których zdiagnozowano chorobę Alzheimera lub inne zaburzenia otępienne, w ich codziennym, samodzielnym funkcjonowaniu, zachowaniu przez nich zdolności do pełnienia ról społecznych oraz pełnym uczestnictwie w życiu lokalnej społeczności.

Opracowanie i realizacja programu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
09-400 Płock, ul. Stanisława Zgliczyńskiego 4
tel. 24/364 02 10
fax 24/364 02 13
e-mail: sekretariat@mopsplock.eu
www.mopsplock.eu

I. Wprowadzenie

Choroba Alzheimera jest chorobą neurodegeneracyjną dotyczącą zwyrodnienia układu nerwowego, powodującą ogólne otępienie. Cierpi na nią około 10% osób powyżej 65-go roku życia i prawie połowa powyżej 80-go roku życia. Z uwagi na fakt, iż dotyka przede wszystkim osoby starsze, jej objawy często wiązane są z obniżoną sprawnością umysłową mającą związek z wiekiem.

Proces chorobowy powoduje uszkodzenia w korze mózgowej, co w konsekwencji prowadzi do kłopotów z mową, pamięcią i myśleniem. Choroba Alzheimera rozwija się bardzo powoli i z czasem prowadzi do poważnych problemów w codziennym funkcjonowaniu osoby chorej.

Sytuacja osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi, a także tych, którzy mogą być chorzy (np. nosiciele genu Apoe4) oraz ich opiekunów jest bardzo trudna. Przyczyna choroby nie jest znana i jak dotąd nie istnieją metody pozwalające na jej wyleczenie. Postępujące zaburzenia wielu funkcji poznawczych stopniowo ograniczają chorym możliwość rozumienia własnej sytuacji zdrowotnej i społecznej, a także samodzielnego podejmowania działań w kierunku uzyskania odpowiedniego leczenia i pomocy. Ze względu na narastające trudności poznawcze i zaburzenia zachowania, osoby te wymagają nie tylko leczenia, ale szczególnej formy opieki 24 godziny na dobę. Z czasem zdani są wyłącznie na dobrą wolę otoczenia.

Opieka nad osobą, u której postępuje utrata pamięci i ograniczenie samodzielności, wymaga niezwyklej cierpliwości i wyrozumiałości. Rodziny i opiekunowie, coraz bardziej wypaleni intensywnością opieki – często pozostają osamotnieni wobec wyzwań wiążących się z chorobą.

Istotą programu jest wsparcie mieszkańców Płocka z chorobą Alzheimera oraz innymi zaburzeniami otępiennymi, a także osób z ich najbliższego otoczenia, którzy na co dzień sprawują nad nimi opiekę.

Działania zaproponowane w niniejszym programie skoncentrowane są na rozwijaniu i uaktywnianiu u chorych tych funkcji poznawczych, które zostały zachowane, podtrzymaniu ich zdolności do samodzielnego funkcjonowania i aktywnego udziału w życiu lokalnej społeczności oraz wsparciu opiekunów w zakresie podnoszenia ich wiedzy na temat choroby, sposobów postępowania z chorymi członkami rodziny oraz radzenia sobie z wyzwaniami, jakie stawia przed nimi choroba bliskiej osoby.

II. Podstawa prawna programu

- 1) art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.),
- 2) Długofalowa Polityka Senioralna w Polsce na lata 2014 – 2020,
- 3) Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu do 2020 roku,
- 4) Wojewódzki Program Pomocy i Oparcia Społecznego dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi na lata 2018 – 2022.

III. Diagnoza potrzeb lokalnych

Analiza danych demograficznych ukazuje problem zmniejszającej się populacji w wieku produkcyjnym i jednoczesny wzrost populacji osób starszych. Struktura wieku mieszkańców Płocka i powiatu płockiego są bardzo zbliżone – w obu przypadkach udział osób w wieku 65 lat i więcej oscyluje wokół 16% całej populacji. Obecnie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 57 osób w wieku poprodukcyjnym.

Najbliższe lata w Płocku – jak również w całej Polsce i innych krajach Unii Europejskiej – charakteryzować się będą największym przyrostem ludności w segmencie osób 65+. W populacji osób starszych bardzo często występują zaburzenia funkcji poznawczych i znacznie wzrasta ryzyko wystąpienia zaburzeń otępiennych.

Najczęstszą przyczyną otępienia jest choroba Alzheimera. Pomoc osobom dotkniętym tą chorobą stała się jednym z poważniejszych wyzwań dla naszego miasta.

Na terenie Płocka pomoc osobom, u których zdiagnozowano chorobę Alzheimera, świadczona jest przede wszystkim na oddziale internistycznym oraz neurologicznym szpitala, gdzie osoby te mogą uzyskać fachowe wsparcie w zakresie dalszej diagnostyki, konsultacji lekarskich, ustalenia przebiegu terapii, doboru leków i stosownego leczenia choroby Alzheimera oraz chorób współtowarzyszących.

Osoby borykające się z zespołem otępiennym znajdują wsparcie również w poradni zdrowia psychicznego. Obserwacja utraty własnej samodzielności i niezależności dla wielu osób prowadzi do poczucia beznadziejności, przygnębienia i lęku. Osoby te chcą walczyć o swoją niezależność i mieć sprzymierzeńca w tej walce zarówno w osobie opiekuna, jak również specjalistach.

Różne formy zindywidualizowanego wsparcia chorym i ich opiekunom zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, który organizuje m. in. pomoc w postaci finansowej, orzekania o stopniu niepełnosprawności, dofinansowania ze środków PFRON, usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania czy udziału w projektach dedykowanych osobom niesamodzielnym i opiekunom faktycznym.

W płockim Centrum Aktywności Seniora pomoc świadczona jest nie tylko na rzecz seniorów – z różnych form aktywności może korzystać jednorazowo około 60 seniorów i 20 osób z chorobą Alzheimera.

Powyższe wsparcie uzupełniane jest działaniami podejmowanymi przez Płockie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera. Działalność stowarzyszenia obejmuje pomoc świadczoną w ramach Domu Dziennego Pobytu dla osób z chorobą Alzheimera oraz pomoc w formie prowadzenia grup wsparcia.

Celem poszerzania oferty dla m. in. osób z chorobą Alzheimera oraz uzupełnienia wsparcia na terenie naszego miasta o innowacyjne rozwiązania, Gmina podejmuje starania o pozyskanie dodatkowych środków pozabudżetowych między innymi na realizację usług teleopiekuńczych czy asystenckich. Dodatkowe środki pozwalają na wprowadzenie rozwiązań zmierzających do objęcia osób niesamodzielną pomocą umożliwiającą im jak najdłużej samodzielnie funkcjonować w ich otoczeniu.

IV. Analiza SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">dostęp do świadczeń gwarantowanych (diagnostyka, leczenie ambulatoryjne i specjalistyczne)wsparcie działań gminy działaniami NGO	<ul style="list-style-type: none">brak rozwiązań organizacyjnychciężar pomocy osobom chorym przenoszony na rodziny
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowychwypracowanie rozwiązań organizacyjnychwzrost świadomości społecznej	<ul style="list-style-type: none">niekorzystne czynniki demograficzne – postępujący proces starzenia się społeczeństwawypalenie się opiekunów faktycznych

V. Cele programu

Celem głównym programu jest umożliwienie godnego życia osobom z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi oraz wsparcie opiekunów tych osób poprzez realizację działań systemowych.

Cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie wsparcia umożliwiającego jak najdłuższe samodzielne funkcjonowanie osoby z chorobą Alzheimera,
- 2) rozwijanie i uaktywnianie u chorych funkcji poznawczych, które zostały zachowane,
- 3) umożliwienie aktywnego udziału w życiu lokalnej społeczności,
- 4) wsparcie opiekunów sprawujących opiekę nad osobą z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi.

VI. Operacjonalizacja programu

1. Cele operacyjne:

- 1) bieżąca analiza potrzeb osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi oraz potrzeb opiekunów sprawujących opiekę nad tymi osobami,
- 2) bieżące monitorowanie sposobu i stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców Płocka z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi oraz ich opiekunów,
- 3) uwzględnianie zidentyfikowanych potrzeb podczas dokonywania oceny zasobów pomocy społecznej,
- 4) podpisanie porozumień o współpracy między podmiotami odpowiedzialnymi za pomoc osobom z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi oraz ich opiekunom,
- 5) podejmowanie działań w zakresie uwrażliwiania społeczeństwa na problemy osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi,
- 6) inicjowanie i rozwój nowych form opieki nad osobami z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi,
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzin i opiekunów,
- 8) utworzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi,
- 9) zapewnienie optymalnej, dedykowanej terapii uwzględniającej bieżące potrzeby chorego, ale również wszystkie aspekty jego funkcjonowania.

2. Zakładane rezultaty programu:

- 1) wydłużenie okresu samodzielnego funkcjonowania osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi,
- 2) poprawa codziennego funkcjonowania osób chorych, aktywny udział w życiu codziennym i społecznym,
- 3) zmniejszenie poczucia osamotnienia i wyobcowania rodzin i opiekunów osób chorych, wzrost integracji z lokalnym środowiskiem,
- 4) wzrost świadomości rodzin i opiekunów w zakresie postępowania z chorymi,
- 5) podniesienie wiedzy i umiejętności opiekunów w zakresie sprawowania opieki nad chorymi,
- 6) popularyzacja wiedzy, większa wrażliwość społeczna w zakresie problemu osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi,
- 7) utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób chorych.

VII. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

Program zakłada wsparcie osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi oraz wsparcie opiekunów sprawujących na co dzień opiekę nad tymi osobami – zarówno w dotychczasowych formach pomocy realizowanych na terenie miasta, jak również w ramach nowo utworzonej placówki pobytu dziennego.

Grupę docelową stanowią osoby, u których zdiagnozowano chorobę Alzheimera lub inne zaburzenie otępienne, opiekunowie i rodziny tych osób oraz osoby działające w obszarze pomocy społecznej.

Osoby z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami otępiennymi to osoby nisko funkcjonujące bądź całkowicie niesamodzielne, wymagające wielopłaszczyznowego wsparcia w zakresie zaspokajania potrzeb oraz stymulowania i rozwijania funkcji poznawczych oraz społecznych. Oprócz dotychczasowych form pomocy świadczonej na terenie miasta, osoby te zostaną objęte wsparciem świadczonym w placówce pobytu dziennego, które realizowała będzie program terapeutyczny dostosowany do zindywidualizowanych potrzeb grupy docelowej.

Osoby sprawujące opiekę nad chorymi otrzymają przede wszystkim pomoc specjalistów ukierunkowaną na podnoszenie ich wiedzy na temat choroby, sposobów postępowania z chorymi członkami rodziny oraz radzenia sobie z wyzwaniami, jakie stawia przed nimi choroba bliskiej osoby, a także w postaci tworzenia grup wsparcia.

Dla osób działających w obszarze pomocy społecznej i podejmujących działania na rzecz osób chorych organizowane będą zajęcia warsztatowe i szkoleniowe oraz grupy wsparcia.

VIII. Finansowanie programu

Na realizację działań zaplanowanych w programie zostaną wykorzystane środki finansowe pochodzące z budżetu gminy oraz dodatkowe środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł, np. dotacje na realizację projektów obejmujących swoim zakresem dany obszar merytoryczny.

IX. Organizacja i ewaluacja programu

Podmiotem odpowiedzialnym za opracowanie programu oraz koordynowanie jego realizacji jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.

Realizatorzy programu:

- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku,
- Płockie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera,
- Centrum Aktywności Seniora,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego,
- Wojewódzki Szpital Zespolony,
- Szpital Miejski Świętej Trójcy,
- organizacje pozarządowe działające w danym obszarze merytorycznym,
- wolontariusze.

X. Monitoring i ewaluacja programu

Program będzie poddawany okresowej ocenie celem monitorowania stopnia osiągnięcia zamierzonych rezultatów. Na koniec każdego roku sporządzany będzie raport z działań podejmowanych w danym czasookresie.